

Національна академія медичних наук України
Державна установа
«Національний інститут серцево-судинної хірургії
імені М. М. Амосова
Національної академії медичних наук України»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ДУ «НІСС імені М.М.
Амосова НАМН України»

чл.-кор. НАН України, академік
НАМН України, д.мед.н., проф.

В.В. Лазоришинець

«27» Серпня 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про запровадження освітньо-наукової програми на третьому (освітньо-науковому рівні) вищій освіти здобувачів ступеня доктора філософії у Державній установі «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова Національної академії медичних наук України»

Київ -2021

Положення про запровадження освітньо-наукової програми (далі – Положення) на третьому (освітньо-науковому рівні) вищій освіти здобувачів ступеня доктора філософії у Державній установі «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова Національної академії медичних наук України» (далі – Інститут) є документом, що визначає порядок розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду ОНП в Інституті.

1. Загальні положення:

1.1. Це Положення розроблено відповідно до: Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (далі – Ліцензійні умови); Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341; Наказу МОН України від 11.07.2019 р. №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»; довідника користувача ЄКТС (ред 2015 р.); довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників.

1.2. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма (далі ОНП) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених ОНП результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньо-професійної кваліфікації. ОНП може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

ОНП повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї ОНП, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

1.3. Основні принципи на базі яких розробляється ОНП:

- системність – дотримання відповідності мети, змісту ОНП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- наступність – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та ступенями вищої освіти;
- інноваційність та інтегрованість освіти і науки – врахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОНП;
- студентоцентрованість – зорієнтованість освітнього процесу на студента, його здатність навчатися та набувати відповідних компетентностей;
- формування компетентностей студентів як результатів їх навчання;

- втручання потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених осіб;
- інтеграція освітнього процесу у Європейський простір вищої освіти;
- збалансованість та реалістичність ОНП, об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОНП, здатність здобувачів у визначені терміни навчання набути очікувані компетентності за результатами виконання програми;
- гнучкість та мобільність структури ОНП – можливість адаптації структури і змісту ОНП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін;
- відповідність ОНП Національній рамці кваліфікацій;

1.4. Політика внутрішнього забезпечення якості освіти в Інституті передбачає здійснення ряду процедур і заходів у тому числі здійснення моніторингу (самоаналізу) та періодичного перегляду ОНП.

2. Порядок розроблення ОНП

2.1 Розроблення ОНП. Інститут розробляє ОНП на підставі стандарту вищої освіти затвердженого МОН України за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти з урахуванням наступних вимог:

- Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття необхідного ступеня вищої освіти;
- Визначення форми навчання;
- Наявність переліку компетентностей випускника;
- Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- Форми атестації здобувачів вищої освіти;
- Відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Інституту;
- Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності);

У разі відсутності затвердженого стандарту ОНП розробляється на підставі норм, визначених Національною рамкою кваліфікацій. Прийняття або зміна стандарту вищої освіти є підставою для перегляду існуючої ОНП або для розробки нової ОНП.

ОНП розробляється з формулюванням очікуваних результатів навчання (компетентностей), з урахуванням світових тенденцій розвитку вищої освіти, вимог національного та міжнародного ринку праці.

Нова ОНП розробляється за ініціативи керівництва Інституту та ініціативної групи з числа науково-педагогічних працівників (далі – НПП).

Розроблення, моніторинг та перегляд ОНП здійснюється проектною групою.

Розроблення нової ОНП містить такі етапи:

- I формування проектної групи, призначення гаранта ОНП;
- II аналіз актуальності ОНП та оцінювання достатності наявних ресурсів;
- III визначення профілю ОНП;
- IV визначення освітнього змісту ОНП, розроблення навчального плану та програм з дисциплін;

- V розроблення системи оцінювання якості ОНП з метою її удосконалення;
- VI обговорення розробленої ОНП.

2.2 I етап. формування проектної групи, признаення гаранта ОНП.

2.2.1. проектна група формується окремо за кожною ОНП для розроблення моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (акредитація) ОНП, самоаналізу та інших необхідних процедур.

Склад проектної групи і гарант ОНП затверджуються наказом директора Інституту за подінням профільного заступника директора з урахуванням пропозицій випускового відділу аспірантури. З метою забезпечення участі у розробці, моніторингу та перегляду ОНП зацікавлених осіб рекомендується залучати до діяльності проектної групи представників роботодавців, представників ради молодих вчених та інших.

Проектна група повинна складатися з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють в Інституті за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (не входили) до жодної проектної групи Інституту або іншого закладу освіти в поточному семестрі (крім проектної групи з цієї ж спеціальності в Інституті).

Керівником проектної групи призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної або наукової роботи не менше як 10 років для освітньо-наукового ступеня доктора філософії. Керівник проектної групи є гарантом ОНП, він відповідає за її реалізацію та якість.

Керівник проектної групи не може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими проектними групами, за винятком керівництва проектними групами різного рівня вищої освіти в межах однієї спеціальності в Інституті.

Залежно від рівня освіти до складу проектної групи спеціальності встановлюються додаткові вимоги: для освітньо-наукового ступеня доктора філософії у складі повинні бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук та/ або професорів.

2.2.2. завдання проектної групи:

- обрання виду ОНП;
- встановлення актуальності ОНП;
- формулювання профілю ОНП;
- визначення форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначення освітніх компонентів;
- розробка проекту ОНП;
- розробка навчального плану та інших нормативних документів, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОНП з урахуванням вимог чинного законодавства та рекомендацій Вченої ради Інституту;
- завдають випусковому відділу розробку навчально-методичного забезпечення ОНП;
- координація процесу узгодження змісту ОНП за різними компонентами;

- здійснення аналізу відповідності ОНП вимогам стандарту вищої освіти, Ліцензійним умовам та умовам акредитації ОНП;
- узагальнення пропозицій та формування рекомендацій з вдосконалення існуючої ОНП;
- організація та участі у моніторингу та періодичному перегляді ОНП;
- спільно з Приймальною комісією забезпечення внесення відомостей про ОНП до ЄДЕБО;
- контроль за реалізацією ОНП науково-педагогічними працівниками Інституту.

2.2.3. При проектуванні кадрового забезпечення ОНП проектна група має узгодити свої пропозиції щодо складу НПП для викладання дисциплін, внесених у проект навчального плану, зі структурними підрозділами Інституту де працюють НПП.

2.3 II етап. Аналіз актуальності ОНП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

Аналіз актуальності ОНП полягає у встановленні суспільної потреби у фахівцях, які здобувають компетентності за даною ОНП, визначити її потенціал шляхом консультацій із зацікавленими сторонами, аналізу сфери майбутньої професійної діяльності здобувачів освіти та тенденцій її розвитку, з'ясування виконання основних умов її завпровадження.

Проектна група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОНП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОНП, можливості майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

Проектна група виходячи з прогнозованої структури ОНП, враховуючи Ліцензійні умови, за результатами консультацій з відповідними структурними підрозділами Інституту здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів для реалізації ОНП та залучення при потребі зовнішніх ресурсів.

2.4 III етап - визначення профілю ОНП.

Профіль ОНП складається проектною групою, як короткий документ створений для представлення в установленій формі загальної інформації про ОНП. Визначення профілю полягає у визначенні мети ОНП, загальних та фахових компетентностей, що мають бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів вищої освіти, встановлення необхідного обсягу у кредитах ЄКТС.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання забезпечується активна роль представників ринку праці в процесі формування компетентного опису моделі майбутнього фахівця. Програмні компетентності визначають специфіку ОНП та описуються за видами: інтегральні, загальні, спеціальні (фахові, предметні). Підґрунтям для формулювання програмних компетентностей є перелік компетентностей стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути

доповнений декількома компетенціями, що визначаються специфікою потреб регіонального ринку праці та тенденціями розвитку певної галузі.

Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій та описані за кваліфікаційними рівнями, наприклад: третій (освітньо-науковий) рівень передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-іноваційної діяльності, оволодіння методологією науковою та педагогічною діяльністю, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності поділяють на:

- Знання й розуміння;
- Когнітивні уміння та навички;
- Практичні навички.

Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОНП.

Програмні результати навчання, це твердження які визначають, що саме має знати здобувач вищої освіти, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання на ОНП. Перелік програмних результатів навчання має корелювати з визначеним переліком загальних і спеціальних компетентностей. ОНП передбачає набуття здобувачем вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям.

Програмні результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- Корисність – сприймаються, як такі, що відповідають рівню вищої освіти та вимогам/ очікуванням громадського суспільства / держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;
 - Конкретність – забезпечують достатній рівень деталізації, мають бути чіткими та однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;
 - Стандартизованість – визначають стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач вищої освіти;
 - Відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними з освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій;
 - Відповідність – сформульованими нейтрально уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;
 - Досяжність – реалістичними з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;
 - Діагностичність – повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;
 - Вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами;
- При розробленні програмних результатів навчання враховується:
- Результати навчання характеризують те, що здобувач вищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення ОНП;

